

PROCENA RIZIKA I MERE ZA UBLAŽAVANJE

Udruženje „Ambasadori održivog razvoja i životne sredine“

1. Svrha sistema upravljanja rizicima

Cilj sistema upravljanja rizicima je da:

- prepozna potencijalne pretnje koje mogu ugroziti ostvarivanje ciljeva Udruženja;
- smanji vjerojatnoću nastanka negativnih događaja;
- umanjiti posljedice ukoliko do njih dođe;
- povećati organizacionu otpornost i kredibilitet prema donatorima i partnerima.

2. Vrste rizika relevantne za Udruženje

2.1 Finansijski rizici

- nenamensko trošenje sredstava
- kašnjenje uplata donatora
- neprihvatljivi troškovi u projektima
- nedovoljna diverzifikacija izvora finansiranja

2.2 Reputacioni rizici

- negativna medijska kampanja
- pogrešna javna komunikacija
- povezanost sa partnerima koji ne poštuju etičke standarde

2.3 Operativni rizici

- kašnjenje projektnih aktivnosti
- nedostatak kadrovskih kapaciteta
- tehnički problemi (IT, logistika)

2.4 Pravne i regulatorne rizike

- neusklađenost sa propisima
- nepoštovanje ugovornih obaveza
- nepravilnosti u obradi podataka

2.5 Korupcioni i etički rizici

- sukob interesa
- netransparentna nabavka
- zloupotreba sredstava

2.6 Programsko-strateški rizici

- promena prioriteta donatora
- političke promene koje utiču na sektor životne sredine
- nedovoljna uključenost zajednice

3. Metodologija procene rizika

3.1 Identifikacija rizika

Rizici se identifikuju kroz:

- godišnje strateške sastanke
- analizu projekata i budžeta
- konsultacije sa članovima i partnerima
- analizu prethodnih iskustava i izveštaja

3.2 Procena verovatnoće i uticaja

Svaki rizik se ocenjuje prema verovatnoći pojavljivanja i uticaju na organizaciju:

- **Verovatnoći nastanka** (npr. niska – srednja – visoka)
- **Uticaju na organizaciju** (nizak – srednji – visok)

Verovatnoća	Uticaj	Nivo rizika
Visoka	Visok	Kritičan
Srednja	Visok	Značajan
Niska	Visok	Umeren

Rizici sa visokim ukupnim skorom imaju prioritet u planiranju mera.

3.3 Klasifikacija rizika

- **Nizak rizik** – prati se bez posebnih intervencija
- **Srednji rizik** – uvode se preventivne mere
- **Visok rizik** – zahteva hitne mere i plan odgovora
- **Kritičan rizik** – zahteva intervenciju Saveta Udruženja

4. Priprema mera za ublažavanje

Za svaki značajan rizik definišu se:

1. Preventivne mere
2. Korektivne mere
3. Odgovorno lice
4. Rok za sprovođenje

5. Primeri konkretnih mera po kategorijama rizika

5.1 Finansijski rizici

Rizik: Nenamensko trošenje sredstava

Mere:

- dvostruki potpis za transakcije iznad određenog iznosa
- interna finansijska kontrola kvartalno
- eksterni revizorski pregled kod većih projekata

Rizik: Kašnjenje donatorskih uplata

Mere:

- planiranje rezervnog fonda (u skladu sa zakonom)
- diverzifikacija finansiranja
- fazno planiranje troškova

5.2 Reputacioni rizici

Rizik: Neprimerena javna komunikacija

Mere:

- imenovanje osobe zadužene za komunikacije
- interni protokol za javne izjave
- smernice za društvene mreže

5.3 Operativni rizici

Rizik: Kašnjenje projektnih aktivnosti

Mere:

- detaljan vremenski plan (Gantt dijagram)
- mesečni monitoring napretka
- rezervni plan aktivnosti

5.4 Pravni rizici

Rizik: Neusklađenost sa propisima

Mere:

- pravna konsultacija kod većih ugovora
- redovno praćenje regulatornih promena
- ažuriranje internih akata

5.5 Korupcioni rizici

Rizik: Sukob interesa

Mere:

- obavezna izjava o nepostojanju sukoba interesa
- javna evidencija odluka
- izuzeće iz odlučivanja

6. Kontinuirano praćenje i revizija rizika

- Registar rizika se ažurira najmanje jednom godišnje
- Rizici se preispituju pri pokretanju svakog novog projekta
- Na sednici Saveta razmatra se izveštaj o rizicima najmanje jednom godišnje

7. Integracija u projektni ciklus

Da bi se povećao kredibilitet Udruženja kod EU, UN i drugih međunarodnih donatora, procena rizika predstavlja deo osnove kod pripreme projektnih predloga, budžetiranja, implementacije i izveštavanja donatorima.